

Morgen naar Winsum : het fierljeppers-feest

De hommelmel

Morgen naar Winsum. Tja, als u het niet doet, mist u een van de mooiste evenementen van het jaar, zoals daar zijn de PC, het Skûtsjesilen en het fierljeppen. O ja, er zijn méér sportevenementen, die een bezoek waard zijn, maar de PC, het Skûtsjesilen en het fierljeppen zijn ook voor niet-ingewijden prachtige kijk-evenementen vól sfeer. Rassportlieden halen er natuurlijk hun schouders over op, maar wij durven te beweren, dat ook de niet-kaatser volop geniet in Franeker en dat wie van ljeppen geen snars begrijpt Winsum een heerlijk festijn is. Wij ljeppen nooit, maar missen Winsum nimmer. Wat ljeppen is? Gewoon polsspringen. Fierljeppen is dus polsstokvérspringen. Over een vaart, ja.

Wij hebben onze sportredactie gevraagd ons en u enigermate in te wijden en dit vertelden onze collega's ons. Winsum, zeiden zij, is de hoogtijdag in de Friese fierljepperij: het zijn de kampioenswedstrijden van het Frysk Ljeppersboun en dit jaar nemen er 77 ljeppers en ljeppers aan deel (vorig jaar 53). Verheugend is, dat in de jongste groep, dat is die tot en met vijftien jaar, het deelnemerstal meer dan verdrievoudigd is: van vijf op zestien.

De meeste belangstelling gaat natuurlijk uit naar wat de cracks doen. Met name hoe ver Roel Bokke Span uit Stiens en de Jouster George Valkema zullen springen. In de voorwedstrijden kwam Roel Bokke Span tot een sprong van 13.83 meter en George Valkema tot liefst 14.08 meter. Span won vorig jaar en moet dus de fel begeerde wisselprijs „De Sulveren Pols” verdedigen. Of dit de Stiensers zal gelukken? Valkema zal hem ongetwijfeld felle tegenstand bieden. Span en Valkema komen uit in de groep: negentien t.e.m. dertig jaar. Deze categorie telt in totaal 24 springers tegen negentien in 1963. Ook de dames geven in Winsum weer acte de présence. Tien dames zullen elkaar de hoogste eer gaan betwisten. Zal Hiske Pen-

ninga de kortebaanrijdster-fierljepper Jikke de Jong uit Idskenhulzen achter zich kunnen houden? De oudste deelnemer is de 67-jarige R. Wynia uit Wirdum. Na hem komt J. Jorritsma uit Abbega, 65 jaar.

De 77 springers „ljepe” over (of in!) de dorpsvaart, de Sint Jacob, van drie springschansen en met polsstokken, die in verband met de steeds groter wordende prestaties alweer langer zijn dan verleden jaar: 8.25 meter. Er is met de opbouw van de stalen tribunes, die ruim 2000 toeschouwers kunnen herbergen (daarnaast zijn er staanplaatsen), rekening mee gehouden, dat de ljeppers héle verre sprongen kunnen maken. De lengte van de sprongen wordt op grote scoreborden vermeld.

Het feest begint om twee uur. De entree is f 2 voor volwassenen en 50 cent voor kinderen tot en met vijftien jaar. Er is voldoende parkeerruimte. Wie geen eigen vervoer heeft: de bus van Leeuwarden naar Bolsward (en omgekeerd) rijdt over Winsum.

Is het niet ongelooflijk wat er op het ogenblik bloeit en -eurt? Dat vinden wij, u en ik, op onze nazomerse weekeindtocht, dat vindt ook de hommelmel. Let ook eens op hem, want hij is een kwartiertje aandacht waard zoals ie daar met z'n zware basstem aan komt vliegen. U hoort het gezell-

lige gebrom duidelijk boven het licht gegons van vliegen en muggen uit als u stil zit aan de waterkant, de slootwal of in de berm. Als u 't ineens niet meer hoort, is ie bezig honing te verzamelen. Hij rolt z'n lange tong diep in de bloemkelk en ondertussen kleven de stuifmeelkorrels aan z'n harige lichaam. Die worden op zo'n manier overgebracht naar andere bloemen. Men verklaart de grote zaadopbrengst bij bijvoorbeeld de rode Klaver wel eens door de nooit aflatende activiteit van de hommelmel.

De hommelmel is een gemoedelijke dikzak, helemaal niet kwaadaardig. Zelfs al slaat men naar hem, dan maakt is nog geen gebruik van z'n verdediging: wippen, de angel, zulks in tegenstelling tot de wesp en de bij. De honing, die de hommelmel verzamelt, is voor ons waardeloos. Hij (en zij, want er zijn hij-hommelmels en zij-hommelmels) verbergt de honing in een onbenullig kuiltje in de grond, beschermt met wat rommel en strooïes en die honing is vies slijmerig, lang zo zuiver niet als van de bij en sommigen zeggen zelfs vergiftig.

De hoeveelheid honing, die de hommelmel verzamelt, is gering. Er blijven namelijk maar weinig hommelmels de winter over; dat beperkt zich tot een paar wijfjes. Die beginnen in maart aan een nieuwe huishouding.

Tips voor trips

Niet zo, maar zo, al is zó (als links) voor de toeschouwers óók wel aantrekkelijk.